

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH
TRUDNYCH WYCHOWAWCZO
w Szkole Podstawowej nr 1
im. Przyjaciół Ziemi
w Człuchowie**

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz. 59)
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2016r. poz. 487)
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Z 2005r. poz. 1493 ze zm.)
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2017r. poz. 783, 1458)
- Rozporządzenie MEN z dnia 30.04.2013r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach (Dz. U. Z 2013r. poz. 532 ze zm.)

Cele ogólne :

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych;
- wskazanie działań naprawczych (korekcyjnych, terapeutycznych);
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych przez wskazanie długofalowych działań profilaktycznych;
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Zasady ogólne:

1. Postępowanie w sytuacjach trudnych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia.
2. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.
3. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły.
4. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest pedagog szkolny.
5. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły.
6. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor

szkoły powiadamia pisemnie Sąd Rodzinny lub policję jednocześnie informując rodziców o poczynionych krokach. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

Warunki konieczne do stosowania procedur:

Adekwatne postępowanie w sytuacjach trudnych wychowawczo wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania. Nauczyciele i wychowawcy mogą wspierać się pomocą dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego, nadzoru pedagogicznego, pielęgniarki szkolnej, policji, sądu rodzinnego, poradni specjalistycznych, kuratorów sądowych i pracowników pomocy społecznej.

Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Metody którymi można to osiągnąć:

- integracyjne zebrania klasowe,
- spotkania indywidualne z wychowawcą,
- spotkania typu wychowawca - pedagog szkolny - rodzic, które można poszerzyć w zależności od sytuacji o dyrektora szkoły, nauczyciela uczącego oraz inne osoby mogące udzielić pomocy,
- wezwania listowne i telefoniczne,
- informacje do rodziców przekazywane za pomocą i-dziennika,
- udział rodziców w imprezach szkolnych (konferencje, prezentacje, akademie itp.)
- udział rodziców w wycieczkach szkolnych,
- udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły.

Każdy pracownik szkoły o zaistniałej sytuacji trudnej niezwłocznie informuje dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego, wychowawcę klasy oraz rodziców uczniów - uczestników zdarzenia, telefonicznie i za pomocą komunikatora w i-dzienniku. Dyrektor lub osoba przez niego wskazana organizuje spotkanie z rodzicami, w trakcie którego należy we współpracy z rodzicami wypracować sposób rozwiązania konfliktu. Osoba prowadząca spotkanie np. wychowawca,

pedagog szkolny, dyrektor szkoły lub inna osoba wskazana przez dyrektora szkoły sporządza notatkę ze spotkania zawierającą opis zaistniałej sytuacji, kolejne etapy postępowania wyjaśniającego oraz szczegółowo określa sposób rozwiązania sprawy. Notatka powinna być podpisana przez uczestników spotkania i przekazana pedagogowi szkolnemu.

Na wszystkich pracowników pedagogicznych nałożony jest również obowiązek sporządzania notatek dotyczących sytuacji nietypowych (np. bójek, przejawów agresji itp.). Wzór notatki służbowej obowiązującej w szkole znajduje się w punkcie ksero, w gabinecie pedagoga szkolnego oraz zostanie rozesłany wszystkim nauczycielom za pomocą komunikatora w idzienniku. Notatkę sporządzają osoby, które rozpoznały zaistniałą sytuację. Przekazują ją pedagogowi szkolnemu.

SZCZEGÓŁOW OPIS PROCEDUR POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH:

1. Łamanie regulaminu szkolnego:

1.1 Częsty brak przygotowania do zajęć szkolnych:

1) Poinformowanie wychowawcy oraz rodziców ucznia o tym fakcie:

- bezpośrednio lub pośrednio przez wpis do i-dziennika.

2) Interwencja wychowawcy:

- rozmowa z uczniem wyjaśniająca przyczyny nieprzygotowania,
- zastosowanie kary regulaminowej,
- rozmowa z rodzicem ucznia celem uświadomienia go o zaistniałej sytuacji oraz przedstawienie konsekwencji.

1.2. Spóźnienia na lekcje:

1) Interwencja wychowawcy po przeanalizowaniu ilości spóźnień w i-dzienniku:

- rozmowa wychowawcy z uczniem w celu rozpoznania przyczyn spóźniania się,
- poinformowanie rodziców ucznia o fakcie spóźnień i rozpoznanej przyczynie,
- ustalenie z rodzicami i uczniem działań eliminujących dalsze spóźnienia z uwzględnieniem ich przyczyny,
- zastosowanie kary regulaminowej,
- przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat: punktualności jako pożądanej cechy osobowości, zasad prawidłowego współżycia w grupie, szacunku dla

innych itp.

1.3 Ucieczki z pojedynczych lekcji:

- 1) Interwencja wychowawcy po przeanalizowaniu wyników frekwencji w i-dzienniku:
 - przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z uczniem celem ustalenia przyczyn ucieczek,
 - zawiadomienie rodziców ucznia o uciezkach za pomocą i-dziennika lub telefonicznie,
 - przeprowadzenie rozmowy z uczniem oraz rodzicem celem ustalenia warunków współpracy i uzupełnienia powstałych w wyniku ucieczek braków w wiadomościach i umiejętnościach ucznia,
 - zobowiązanie ucznia do zaliczenia materiału, na którym był nieobecny.
- 2) Wychowawcy klas sporządzają listę uczniów uciekających z pojedynczych lekcji na koniec każdego semestru i przekazują ją pedagogowi szkolnemu.

1.4 Wagary

- 1) Zastosowanie kary regulaminowej.
- 2) Rozmowa wychowawcy z uczniem w celu poznania przyczyn wagarowania.
- 3) Założenie przez ucznia zeszytu obecności w szkole (podpisy na każdej lekcji).
- 4) Rozmowa ucznia z pedagogiem szkolnym.
- 5) Ustalenie form i sposobów wyrównania zaległości w nauce.
- 6) Rozmowa wychowawcy, pedagoga, rodzica i ucznia. Zobowiązanie (pisemne) rodzica do cotygodniowej kontroli obecności dziecka na zajęciach szkolnych.
- 7) W przypadku niewywiązania się rodzica z kontroli rozmowa z dyrektorem szkoły.
- 8) Jeżeli liczba godzin nieusprawiedliwionych przekracza ilość wskazujących na ocenę nieodpowiednią z zachowania (powyżej 40 godzin zajęć lekcyjnych) oraz rodzice ucznia nie wykazują chęci współpracy ze szkołą, dyrektor szkoły powiadamia Sąd Rodzinny i dzielnicowego o zaistniałej sytuacji.
- 9) jeżeli uczeń nie spełnia obowiązku nauki tzn. ma nieusprawiedliwione nieobecności w ciągu jednego miesiąca na co najmniej 50% dniach zajęć lekcyjnych i wyczerpano wszystkie procedury, dyrektor szkoły składa wniosek do organu prowadzącego o wszczęcie procedury nałożenia kary administracyjnej na rodzica ucznia.

1.5 Nieodpowiedni strój (ekstrawagancki, zbyt swobodny, sugerujący przynależność do „subkultur”, nienoszenie mundurka szkolnego).

- 1) Działania doraźne:
 - rozmowa indywidualna z uczniem ubranym niestosownie, przypomnienie

Regulaminu Szkoły i obowiązku przestrzegania jego założeń, ustalenie przyczyn noszenia w szkole nieodpowiedniego stroju.

2) Działania długoterminowe:

- w przypadku skrajnego niedostosowania do realiów szkolnych lub braku poprawy ze strony ucznia zgłoszenie problemu do wychowawcy,
- rozmowa wychowawcy z uczniem, która może się odbyć w obecności rodzica (o ile nauczyciel widzi taką konieczność),
- przeprowadzenie lekcji lub cyklu godzin wychowawczych na temat stosowności stroju i dostosowania go do okoliczności, w których się znajdujemy,
- poruszenie problemu na zebraniu rodziców.

3) Za szczególnie niepokojący przypadek uznajemy sytuację, gdy strój sugeruje przynależność do „subkultur”- w takich przypadkach:

- wzywamy ucznia na indywidualną rozmowę,
- kierujemy ucznia na spotkanie z pedagogiem szkolnym,
- powiadamiamy dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.

1.6. Używanie wulgaryzmów wobec rówieśników, agresja słowna:

1) działania doraźne:

- natychmiastowa reakcja nauczyciela i przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej z uczniem,
- przekazanie informacji wychowawcy klasy o zaistniałym zdarzeniu bezpośrednio lub poprzez wpis w i-dzienniku,
- rozmowa wychowawcy z uczestnikami zajęcia, określenie przyczyn i skutków niewłaściwego zachowania oraz omówienie konsekwencji,
- przeproszenie się uczestników zajęcia,
- powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji poprzez i-dziennik lub telefonicznie,

2) działania w przypadku powtarzających się aktów agresji słownej:

- rozmowa wychowawcy z agresywnym uczniem oraz jego rodzicem, w obecności pedagoga szkolnego,
- zobowiązanie rodzica i ucznia do podjęcia przez ucznia terapii w celu radzenia sobie z agresją w poradni PPP,
- zobowiązanie ucznia do przygotowanie i przeprowadzenia w zespole klasowym lekcji wychowawczej nt. agresji słownej oraz kultury języka,
- zastosowanie kar regulaminowych.

1.7. Udział uczniów w bójkach

1) Interwencja bezpośrednia:

- rozdzielenie bijących,
- udzielenie pomocy przedmedycznej poszkodowanym (jeśli jest taka potrzeba),
- poinformowanie o zdarzeniu dyrektora szkoły, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego,

2) Interwencja wychowawcy:

- wpis uwagi do i-dziennika,
- rozmowa wychowawcy z uczniami - ustalenie powodu bójki,
- wysłuchanie wszystkich osób biorących udział w bójce, a także świadków zdarzenia,
- skierowanie uczestników bójki do pedagoga szkolnego w celu znalezienia przyczyn takich zachowań,
- poinformowanie o wydarzeniu rodziców uczniów biorących udział w bójce.
- rozmowa wychowawcy, pedagoga szkolnego, rodzica i ucznia - uczestnika bójki - zobowiązanie do podjęcia terapii radzenia sobie z agresją.
- ustalenie kary dla uczestników w porozumieniu z rodzicami i dyrektorem szkoły.
- w klasach, gdzie wystąpił fakt bójki przeprowadzenie lekcji na temat radzenia sobie z agresją.

1.8 Zachowanie uniemożliwiające prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela, używania telefonów komórkowych)

1) działania doraźne:

- Upomnienie słowne ucznia.
- Próba uspokojenia sytuacji w klasie.
- Odebranie uczniowi telefonu komórkowego i przekazanie go do sekretariatu szkoły.
- Powiadomienie wychowawcy klasy oraz rodziców ucznia poprzez i-dziennik lub telefonicznie o zaistniałej sytuacji.

2) w przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.

- rozmowa wychowawcy oraz pedagoga szkolnego z uczniem i jego rodzicem w celu określenia przyczyn i skutków niewłaściwego zachowania oraz omówienie konsekwencji,

- nałożenie kary regulaminowej.

1.9. Dewastacja mienia szkolnego i cudzej własności

- 1) Interwencja nauczyciela, świadka zdarzenia celem powstrzymanie sprawców.
- 2) W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy.
- 3) Wezwanie rodziców sprawcy dewastacji mienia.
- 4) Poinformowanie dyrektora szkoły oraz pedagoga o zdarzeniu, wezwanie policji.
- 5) Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.
- 6) Zastosowanie kar regulaminowych.
- 7) W przypadku, gdy brak jest sprawcy: poinformowanie przez dyrektora szkoły uczniów klasy, która mogła dokonać aktu wandalizmu o konieczności ujawnienia sprawcy lub zobowiązanie do pokrycia pełnego kosztu naprawy.

1.10. Palenie papierosów, e-papierosów, wciąganie tabaki itp.

- 1) Przeprowadzenie rozmowy z uczniem, poinformowanie o możliwych konsekwencjach zdrowotnych i prawnych, zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego zachowania.
- 2) Powiadomienie rodziców ucznia oraz wychowawcy klasy o zaistniałej sytuacji poprzez i-dziennik.
- 3) W przypadku gdy sytuacja się powtarza, wychowawca informuje pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły. Pedagog szkolny wspólnie z wychowawcą klasy przeprowadzają rozmowę z rodzicami oraz uczniem, zobowiązując rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem oraz proponując rodzicom konsultację w specjalistycznym punkcie pomocy.
- 4) Zastosowanie kar regulaminowych.
- 5) W sytuacji gdy rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a informacje o zachowaniu ucznia świadczącym o demoralizacji są wiarygodne, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję jednocześnie informując rodziców o podjętych krokach.

1.11. Spożywanie alkoholu, narkotyków lub innych środków zmieniających świadomość:

W przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków zmieniających świadomość należy:

- 1) Powiadomić wychowawcę klasy, dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
- 2) Odizolować ucznia od reszty klasy, ze względów bezpieczeństwa zapewnić mu opiekę innego nauczyciela, pedagoga szkolnego.

- 3) Jeżeli nauczyciel uzna, że wymaga tego stan zdrowia ucznia, powiadamia pielęgniarkę szkolną.
- 4) Wychowawca lub pedagog szkolny powiadamia rodziców ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
- 5) Wychowawca klasy razem z pedagogiem szkolnym sporządzają notatkę z zajścia, z dokładnym opisem sytuacji i przedstawiają ją rodzicom (prawnym opiekunom) ucznia.
- 6) W przypadku odmowy przyścia do szkoły rodziców, za zgodą dyrektora szkoły, zostaje wezwane pogotowie ratunkowe w celu udzielenia pomocy medycznej oraz zawiadomiona zostaje policja.
- 7) Konsekwencje zgodnie z obowiązującą hierarchią kar wobec ucznia podejmuje dyrektor szkoły.
- 8) Jeśli uczeń po raz pierwszy znalazł się w takiej sytuacji, pedagog szkolny spisuje z nim i rodzicem kontrakt określający ich obowiązki oraz kieruje rodzica do punktów pomocy lub oferuje materiały edukacyjne.
- 9) Natychmiastowe powiadomienie policji jest konieczne w sytuacji, gdy:
 - rodzice ucznia nie chcą go odebrać lub sami są w stanie nietrzeźwym,
 - uczeń zachowuje się agresywnie i stanowi zagrożenie bezpieczeństwa,
 - uczeń zachowuje się w sposób gorszący i nie reaguje na upomnienia.

1.12. Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyk:

- 1) Zabezpieczenie substancji, zachowując środki ostrożności, przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz zniszczeniem do czasu przyjazdu policji. Nauczyciel próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- 2) Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły lub jego zastępcy, który wzywa policję.
- 3) Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
- 4) Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

1.13 Podejrzanie, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk:

- 1) W obecności innej osoby (inny nauczyciel, wychowawca, pedagog itp.) prosi ucznia o oddanie mu podejrzanego substancji, lub pokazanie zawartość torby szkolnej oraz kieszeni, ew. innych przedmiotów, budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Jeżeli uczeń nie udostępnia substancji nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia. Próbuje (o ile to jest możliwe

w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, źródło pochodzenia substancji.

2) O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły lub jego zastępcę i wychowawcę który wzywa rodziców (opiekunów prawnych) ucznia do natychmiastowego stawiennictwa w szkole.

3) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest przekazać ją policji celem dokonania ekspertyzy. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

4) W przypadku odmówienia przez ucznia przekazania substancji, dyrektor szkoły lub zastępca dyrektora wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję.

5) Konsekwencje zgodnie z obowiązującą hierarchią kar wobec ucznia podejmuje dyrektor szkoły.

1.14 Znieważenie, upokorzenie nauczyciela

Nauczyciel podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w kodeksie karnym.

1) Nauczyciel, który jest ofiarą przemocy ze strony uczniów, nie powinien ukrywać tego faktu. Powinien natomiast ujawnić zdarzenie, porozmawiać z innymi nauczycielami, dyrekcją o zaistniałej sytuacji związanej z agresją uczniów.

2) Dyrektor szkoły razem z nauczycielem rozmawia z każdym sprawcą przemocy. Każdy uczeń ponosi indywidualną odpowiedzialność za swoje czyny.

3) Dyrektor wzywa rodziców uczniów, informuje ich o zdarzeniu i konsekwencjach jakie poniesie ich dziecko w związku z zaistniałą sytuacją.

4) Sprawcy zostają ukarani zgodnie z obowiązującymi w szkole regułami.

5) Jeśli została naruszona godność nauczyciela i zachodzi podejrzenie, że zostało złamane prawo, nauczyciel powiadamia policję.

1.15. Podejrzenie o stosowanie wobec ucznia przemocy w rodzinie

1) W każdym przypadku, gdy nauczyciel poweźmie informację lub ma podejrzenia co do tego, że wobec ucznia stosowana jest w domu przemoc ma obowiązek założyć Niebieską Kartę, którą należy przekazać do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący uruchamia procedurą zgodną z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

1.16. Kradzież na terenie szkoły

Sytuacja, gdy uczeń zostanie złapany na „gorącym uczynku”

- 1) Powiadomienie dyrektora szkoły, przekazanie informacji o okolicznościach czynu, świadkach zdarzenia, poszkodowanych.
- 2) Powiadomienie rodziców ucznia i wezwanie ich do szkoły, poinformowanie wychowawcy.
- 3) Zabezpieczenie dowodów przestępstwa.
- 4) Powiadomienie przez dyrektora szkoły policji, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.).
- 5) Zastosowanie wobec ucznia kary regulaminowej.

Sytuacja, gdy został zgłoszony nauczycielowi fakt kradzieży

- 1) Powiadomienie dyrektora szkoły o zaistniałym fakcie.
- 2) Powiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego.
- 3) Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
- 4) W zależności od sytuacji powiadomienie policji.
- 5) Zabezpieczenie dowodów przestępstwa.

Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą kradzieży lub rozboju:

- 1) Jeżeli uczeń doznał obrażeń ciała, wezwanie lekarza, udzielenie pierwszej pomocy.
- 2) Powiadomienie dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
- 3) Wezwanie policji, jeśli istnieje konieczność zabezpieczenia śladów przestępstwa.
- 4) Powiadomienie rodziców ucznia i wezwanie ich do szkoły.
- 5) Ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
- 6) Udzielenie pomocy psychologicznej bądź zobowiązanie rodziców do udania się do specjalisty.

1.17. Zastraszanie, wymuszanie, wywieranie presji

1) Działania wobec ofiary:

- Rozmowa z ofiarą w celu udzielenia wsparcia.
- Poinformowanie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego.
- Ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
- Wezwanie rodziców dziecka ofiary w celu nawiązania współpracy.
- Otoczenie ucznia we współpracy z pedagogiem szkolnym szczególną opieką.

2) Działania wobec sprawcy:

- Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego ze sprawcą w celu uświadomienia konsekwencji prawnych, społecznych i psychologicznych dokonanego czynu.
- Wezwanie rodziców ucznia- sprawcy do szkoły.

- Podjęcie próby nawiązania współpracy w resocjalizacji ucznia
- Zastosowanie karze regulaminowej.
- Podjęcie przez ucznia działań społecznie akceptowalnych na rzecz środowiska szkolnego lub społeczności lokalnej.
- Stała obserwacja zachowania się ucznia.
- W przypadku braku współpracy rodziców sprawcy i ucznia ze szkołą oraz powtórzenia czynu poinformowanie policji oraz sądu rodzinnego.

2. Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.

2.1. Wychowawca klasy powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku lekcyjnym.

2.2. Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców w i-dzienniku w zakładce „Kontakty z rodzicami”.

2.3 W klasie, w której zaistniała sytuacja trudna, wychowawca informuje o tym fakcie rodziców podczas zebrania ogólnego i przeprowadza pedagogizację – może to zrobić we współpracy z PPP lub policją.

3. Działania interwencyjne w przypadku przejawiania przez ucznia zachowań świadczących o demoralizacji.

Demoralizacja - to w szczególności naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego (innego niż czyn karalny), systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń przejawia zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

3.1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.

3.2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.

3.3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad

dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

3.4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.

3.5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

4. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

Czyn karalny - jest to czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo określone w u.p.n. jedno z 12 wymienionych wykroczeń przeciwko :

- porządkowi i spokojowi publicznemu,
- instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym,
- bezpieczeństwu osób i mienia,
- bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji,
- mieniu,
- urządzeniom użytku publicznego.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń jest sprawcą czynu karalnego należy:

- 1) niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły,
- 2) ustalić okoliczności czynu i personalia ewentualnych świadków zdarzenia,
- 3) przekazać sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- 4) powiadomić rodziców ucznia i wezwać ich do stawiennictwa w szkole,
- 5) niezwłocznie powiadomić policję w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- 6) zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa, lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazać je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

5. Postępowanie w sytuacji znalezienia na terenie szkoły substancji niebezpiecznej:

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych

niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję.

6. Postępowanie w sytuacji zamachu samobójczego ucznia

Działania interwencyjne:

Osoba, która została powiadomiona o próbie samobójczej powinna:

- 1) ustalić i potwierdzić rodzaj zdarzenia;
- 2) nie pozostawiać ucznia samego;
- 3) usunąć wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru;
- 4) bez rozgłosu przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce;
- 5) zebrać wstępnie informacje o okoliczności zdarzenia;
- 6) wezwać pomoc (pogotowie, policję, straż) jeśli potrzeba;
- 7) zadbać, żeby interwencja służb przebiegła dyskretnie;
- 8) towarzyszyć uczniowi-jest się dla niego ważnym
- 9) zawiadomić dyrekcję szkoły - dyrekcja zawiadamia Wydział Edukacji UM;
- 10) dokonać szybkiej oceny dalszych zagrożeń, np. wg. klucza:

Ryzyko niskie	Ryzyko umiarkowane	Ryzyko ekstremalne
Uczeń mówi o samobójstwie, nie wskazuje jednak jak to zrobi. Nie było wcześniejszych prób samobójczych	Wystąpiły czynniki przedwypadkowe. Uczeń ma wizję tego jak popełni samobójstwo. Wstąpiły wcześniejsze próby samobójcze.	Wystąpiły czynniki przedwypadkowe. Uczeń dokonał samookaleczenia.

11. zawiadomić wychowawcę i członków Szkolnego Zespołu Wychowawczego, poinformować o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka);

12. powiadomić rodziców ucznia;

13. chronić ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami traumatyzującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

7. Procedury interwencji w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły i poza nią:

1) Dyrektor szkoły niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z: służbami medycznymi, rodzicami, policją i prokuraturą, organem nadzoru pedagogicznego.

2) Dyrektor szkoły powiadamia rodziców o wydarzeniu. Organizuje i udziela pomocy służbom ratowniczym i policji w przypadku ich działań. Podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu. Organizuje interwencję grupową dla uczniów i nauczycieli.

3) Dyrektor szkoły podejmuje następujące działania w sytuacji śmierci samobójczej poza szkołą:

- powiadamia nadzór pedagogiczny,
- organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli.

8. Metody współpracy szkoły z policją

1) W ramach długofalowej pracy profilaktyczno-wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń. Koordynatorami współpracy są: pedagog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich jednostki policji. Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła.

2) Pracownicy szkoły wyznaczeni do współpracy z policją, specjaliści ds. nieletnich oraz dzielnicowi wspólnie ustalają wzajemnie zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

3) W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektorów szkół z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami, na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,
- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny - szkoły i policji - udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

9. Wdrożenie i realizacja "Procedur postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo:

O obowiązujących procedurach wychowawcy informują rodziców w trakcie spotkaniach z rodzicami. Rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami przez złożenie podpisów w dokumentacji szkoły. Powyższe procedury są dostępne pokoju nauczycielskim, bibliotece szkolnej oraz publikowane w serwisie internetowym szkoły.

